

Inflammation och infektion i lungor och luftrör

Lungsäcksinflammation

Lungsäcksinflammation innebär att hinnorna kring lungsäcken har blivit inflammerade. Då gör det ont när du andas och du kan bli andfådd. Lungsäcksinflammation går oftast över helt med behandling. Vilken behandling du får beror på vad som orsakat sjukdomen.

Lungsäcksinflammation kallas också pleurit. Oftast beror lungsäcksinflammation på ett virus, men det kan också orsakas av bakterier eller andra sjukdomar.

Symtom

Vid en lungsäcksinflammation är det vanligt att du har något eller några av följande symtom:

- Det gör ont i bröstkorgen när du andas, vanligtvis på ena sidan. Smärtan är ofta skarp. Ofta gör det mer ont om du andas in djupt.
- Tidigt i sjukdomen kan det knarra i sidan när du andas.
- Du blir lätt andfådd.
- Du har [hosta](#) utan slem, så kallad torrhosta.

Det kan ibland göra ont i magen eller i skuldran om inflammationen sitter långt ner på lungan.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en [vårdcentral](#) eller [jouröppen mottagning](#) om du misstänker att du har lungsäcksinflammation. Om det är stängt kan du vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Vad beror lungsäcksinflammation på?

Lungsäcksinflammation kan ha många olika orsaker. Inflammationen kan till exempel bero på något av följande:

Virus och bakterier

Virusinfektioner är den vanligaste orsaken till att personer upp till 40 år får en lungsäcksinflammation. En lungsäcksinflammation kan också orsakas av bakterier.

Oftast är det en [lunginflammation](#) som är orsaken till att virus och bakterier sprids till lungsäcken och orsakar en inflammation. Smittan kommer genom luftrören till lungan och sedan ut till lungsäcken. Virus och bakterier kan också ta sig snabbt ut till lungsäcken och orsaka en lungsäcksinflammation, utan att först skapa någon lunginflammation.

Blodpropp i lungan

En [blodpropp i lungan](#) kan leda till en lungsäcksinflammation. Proppen brukar vanligtvis bildas i ett ben, för att sedan lossna och föras vidare till lungan. Där fastnar blodproppen i det fina nätet av blodkärl i lungan, och skadar delar av lungan. Det kan skapa en inflammation.

Reumatiska sjukdomar

Olika reumatiska sjukdomar, exempelvis [ledgångsreumatism](#) och [SLE](#) kan orsaka inflammation och vätskebildning i lunsäck. Den typen av lunsäcksinflammation gör inte så ont. Det är vanligare att du mest blir andfådd.

Läkemedel

Det är ovanligt, men vissa läkemedel kan ibland leda till en inflammation och att vätska samlas i lunsäck. Det gäller bland annat läkemedel som används vid reumatiska sjukdomar och en del cellhämmande läkemedel.

Asbest

Asbest kan göra att du får vätska i lunsäck och ibland även en inflammation. Oftast kommer sjukdomen många år efter att du har varit utsatt för asbest, upp till 20 till 30 år senare.

Tumörer

Olika typer av cancer kan orsaka inflammationer och vätska i lunsäck. [Lungcancer](#) kan växa från lungan till lunsäck och leda till en inflammation. Andra cancersjukdomar kan spridas genom blodet och ge tumörer i lunsäck. Det kan också ge inflammation och vätskebildning som följd.

Brutna revben

Brutna revben kan ge en blödning i lunsäck eller rispa mot lunsäck. Det kan irritera vävnaden och skapa en inflammation.

Sällsynta infektioner

Det finns ovanliga infektioner som kan orsaka vätska i lunsäck och lunsäcksinflammation, till exempel [tuberkulos](#).

Undersökningar

Det är viktigt att du blir undersökt av en läkare eftersom lunsäcksinflammation kan vara ett symptom på någon annan sjukdom. En lunsäcksinflammation som är orsakad av virus läker oftast av sig själv.

Läkaren lyssnar på andning och lungor

Genom att kontrollera hur snabb och djup din andning är kan läkaren bedöma hur svårt du har att andas. Hen kan också mäta om du har syrebrist i blodet. Det görs med en enkel mätare som oftast sätts på ditt finger eller en örsnibb.

Läkaren lyssnar på dina lungor när du andas. Hen kan också knacka med fingrarna över lungorna.

Läkaren kan också känna på bröstkorgen eller ibland även klämma ihop bröstkorgen från sidorna för att konstatera om revben och muskler är ömma. Det brukar då göra ont när du andas djupt.

Du blir undersökt i svalget, näsan och öronen efter tecken på infektion. Sådana tecken kan vara svullna eller ömma lymfkörtlar på halsen och i armhålorna.

Oftast behövs få undersökningar

Ett [CRP-prov](#) tas om läkaren misstänker att du har en infektion eller inflammation i kroppen. Provet visar om du har en infektion som är orsakad av bakterier. Du får oftast lämna fler prov om symptomen tyder på något annat än en virusinfektion. Läkaren kan också behöva göra fler undersökningar beroende på vad du har för symptom.

Vätska i lunsäck

I lunsäck finns alltid en mycket liten mängd vätska för att de två lunsäcksbladen ska kunna glida mot varandra. I samband med lunsäcksinflammationen kan det bildas mer vätska i lunsäck. Har du mycket vätska i lunsäck tyder det på någon annan orsak än en virusinfektion.

För att undersöka om du har mycket vätska i lunsäck kan läkaren göra en [röntgenundersökning av lungorna](#).

Det görs för att ta reda på om det är något annat än virus som orsakar lungsäcksinflammation. Det görs också för att se om du har en mer allvarlig sjukdom, som exempelvis en lunginflammation.

Vätskan kan ibland behöva tappas ur och undersökas. Det kallas för pleuratappning och är ovanligt vid virusinfektioner. Den urtappade vätskan kan undersökas för att läkaren ska få veta mer om orsaken till inflammationen. Tappningen görs på sjukhus genom att läkaren för in en speciell nål i lungsäcken. Oftast görs tappningen från ryggen eller i sidan. Du får [lokalbedövning](#) innan. Du får oftast stanna kvar något dygn på sjukhuset efter tappningen.

Andra undersökningar

Du kan också få göra andra former av röntgenundersökningar om du har mycket vätska i lungorna eller har mycket ont. Du kan till exempel undersökas med [datortomografi](#).

Du kan även få genomgå en [EKG-undersökning](#) om läkaren bedömer att det behövs.

Läkaren kan göra en så kallad thorascopi om det är svårt att hitta en orsak till besvären. Då används titthålsteknik för att undersöka och ta prov från insidan av bröstkorgen.

Behandling

Det vanligaste är att en lungsäcksinflammation orsakas av en virusinfektion. Då läker den av sig själv inom en till två veckor.

Om lungsäcksinflammationen har orsakats av att du har en annan sjukdom, behöver den behandlas. Hur lång tid det tar att bli frisk från lungsäcksinflammationen beror på hur bra det går att behandla sjukdomen som har orsakat den.

Du kan få smärtstillande läkemedel, oavsett vad som är orsaken till lungsäcksinflammationen.

Läkaren kan tappa ur vätskan om du har mycket vätska i lungsäcken. Tappningen går till på samma sätt som när läkaren tappar ur vätska för undersökning.

Det går oftast lättare att andas när vätskan försvinner, eftersom mycket vätska i lungsäcken kan göra dig andfådd.

Ibland behövs andra läkemedel

Du får [antibiotika](#) om lungsäcksinflammationen har orsakats av bakterier, till exempel i samband med en lunginflammation.

Beror lungsäcksinflammationen på en blodpropp behandlas du bland annat med [blodförtunnande läkemedel](#).

Du kan behöva kontakta vården igen

Det är viktigt att du inte känner dig sämre under läkningstiden. Kontakta en vårdcentral igen om du inte har blivit bra inom ett par veckor.

Hur smittar lungsäcksinflammation?

De virus eller bakterier som har orsakat inflammationen kan spridas vidare och smitta andra. Oftast får personen som smittas bara vanliga förkylningssymtom, utan någon inflammation i lungsäcken.

Tvätta händerna

Det är svårt att undvika de virus och bakterier som kan orsaka lungsäcksinflammation. Att tvätta händerna kan minska risken att smittas. Se till att [tvätta händerna](#) vid första tecken på sjukdom och till exempel när du har haft kontakt med någon som är förkyld och innan du äter.

Vad kan jag göra själv?

Du som inte har så stora besvär kan ta receptfria smärtstillande läkemedel. De finns att köpa på apotek. Det är viktigt att du först blir undersökt av läkare.

Det är bra att dricka mycket om du har [hosta](#), det brukar lindra. Det brukar också hjälpa att sova med överkroppen högre, om du hostar när du ska sova. Bädda med extra kuddar under madrassen.

Du kan också pröva receptfria hostdämpande läkemedel om du har besvärlig hosta. De finns att köpa på apotek. Det finns även läkemedel som en läkare kan skriva ut som du kan pröva.

Vila ordentligt för att hjälpa kroppen att läka.

Vad händer i kroppen?

Lungsäcken består av två skikt. Det ena sitter på insidan av brösthålan, det andra ligger på lungan. Mellan dem finns alltid lite vätska så att skikten glider lätt mot varandra när du andas. I samband med inflammation bildas mer vätska.

Det bildas en inflammation

Vid en lungsäcksinflammation har de tunna hinnorna kring lungan som kallas lungsäcksbladen blivit irriterade. Då bildas en inflammation i området. Lungsäcksbladen blir strävare vilket gör att det bildas mer vätska. Hur mycket vätska som bildas beror bland annat på orsaken till inflammationen.

När de två hinnorna blir torra och sträva glider de trögare mot varandra. Då kan det höras ett gnidande ljud när du andas. Ljudet brukar försvinna när det har bildats vätska i lungsäcken, eftersom de bägge bladen då skiljs åt igen.

När det bildas vätska i lungsäcken kan lungan tryckas ihop och du blir andfådd.

Det vanligaste är att du får lungsäcksinflammation på ena sidan, men ibland kan båda lungsäckarna inflammeras.

Varför gör det ont?

Den del av lungsäcken som sitter mot insidan av bröstkorgen är mycket känslig för smärta.

Att du känner dig andfådd kan bero på att det gör ont när du andas in. Då blir andetaget automatiskt lite ytligare och du behöver andas fortare.

Komplikationer och följsjukdomar

Ofta läker en lungsäcksinflammation utan att lämna några besvär efteråt.

Har du lunginflammation och lungsäcksinflammation samtidigt får du oftast svårare besvär som hög feber, andfåddhet och kanske slemhosta.

Svampinfektion i lungsäcken

Det är ovanligt, men ibland kan du få en svampinfektion i lungsäcken. Det kan leda till vätska i lungsäcken och en inflammation. Svampinfektioner beror i stort sett alltid på att du har någon annan sjukdom och får behandling som påverkar kroppens immunförsvar.

Ärr i lungsäcken

Ibland bildas små ärr i lungsäcken. Det är ofarligt, men gör att lungan inte kan röra sig lika fritt som innan sjukdomen. Lungan sitter fast i ett område och det kan ge besvär. I regel känner du det som lite smärta eller som ett hugg i bröstet.

Förtjockning i lungsäcken

Om du har haft mycket vätska i lungsäcken som inte har tappats ur kan du få en förtjockning i lungsäcken som trycker ihop lungan lite. Det är också ofarligt, men kan ses på röntgenundersökningar av lungan framöver.

Varhärddar spolars rent

Det är ovanligt, men ibland kan du efter en lungsäcksinflammation få en varhård i lungsäcken. Då har bakterier tagit sig ut från luftrör och lungblåsor och sedan växt till och bildat en samling av var. Du får vara på sjukhus för att spola rent.

Påverka och delta i din vård

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

Du som behöver hjälpmedel ska få information om vad som finns. Du ska också få veta hur du ska göra för att få ett hjälpmedel.

Ditt samtycke är viktigt

När du har fått information om vilka alternativ och möjligheter till vård du har kan du ge ditt samtycke eller på något annat sätt uttrycka ett ja. Det gäller även [dig som inte är myndig](#).

Du kan [välja att inte ge ditt samtycke till den vård som du erbjuds](#). Du får också när som helst ta tillbaka ditt samtycke.

Senast uppdaterad:

2024-07-31

Redaktör:

Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Helena Almer, läkare, specialist på lungsjukdomar och allergisjukdomar, Stockholm

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk

I

Om 1177

I

Kontakt

I

Behandling av personuppgifter

Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från Inera.